

**ПРАВИЛА ЗА ПРОЦЕДУРИТЕ ЗА НАБЛЮДЕНИЕ, ИЗМЕРВАНЕ И УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА,
СВЪРЗАН С ИНВЕСТИЦИИТЕ НА ДОБРОВОЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД ПО ПРОФЕСИОНАЛНИ
СХЕМИ „ДСК-РОДИНА“**

10.06.2015 г.

изм. с реш. на УС по Протокол №11/08.04.2016г. и одобрено с реш. на НС по Протокол № 6/08.04.2016г., изм. с реш. на УС по Протокол № 21/28.09.2016г., одобрено от с реш. на НС по Протокол № 12/14.10.2016г., изм. с реш. на УС по Протокол №24 от 20.12.2018г., одобрено с реш. на НС по Протокол №8 от 21.12.2018г., изм. с реш. на УС по Протокол №13 от 15.05.2019г., изм. с реш. на УС по Протокол №19 от 30.08.2021г., изм. с реш. на УС по Протокол № 10 от 29.03.2024 г. , изм. с реш. на УС по Протокол № 23 от 30.12.2025г.

Отговорно структурно звено – Отдел „Управление на риска“

Раздел I

ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. Настоящите правила регламентират реда и условията за идентифициране, измерване, анализ и управление на рисковете, свързани с портфейла на Доброволен пенсионен фонд по професионални схеми „ДСК-Родина“ (ДПФПС „ДСК-Родина“) управляван от Пенсионноосигурителна компания „ДСК-Родина“ АД (Компанията).

Чл. 2. Компанията може да сключва сделки по чл. 179б, ал. 1 от Кодекса за социално осигуряване /КСО/ (хеджиращи сделки) от името и за сметка на управлявания от нея ДПФПС „ДСК-Родина“, само ако са с цел намаляване на инвестиционните рискове, свързани с активите на фонда.

Чл. 3. (изм. с реш. на УС по Протокол №24 от 20.12.2018г., одобрен с реш. на НС по Протокол №8 от 21.12.2018г.) Предмет на сделките по чл. 2 са сделките с фючърси, сделките с опции, форуърдните валутни договори, както и лихвените суапови сделки.

Чл. 3а. (нов, с реш. на УС по Протокол № 24 от 20.12.2018г., одобрен с реш. на НС по Протокол №8 от 21.12.2018г.) (1) Рисковете, които ще се хеджират са лихвен риск, валутен риск и ценови риск.

(2) Размерът на рисковата експозиция по хеджиращите сделки е сумата от стойностите на риска от неизпълнение на задълженията на насрещните страни по всички хеджиращи сделки и сумата от стойностите на пазарния риск на хеджиращите инструменти. Размерът на рисковата експозиция по хеджиращите сделки не може да надвишава стойността на нетните активи на фонда.

(3) Степен/ниво/съотношение на хеджиране (Hedge Ratio) на инвестиционните рискове, свързан с инвестициите на фонда е съотношението между рисковата експозиция по хеджиращия инструмент и стойността на рисковата експозиция по хеджирания актив.

Чл. 4. (изм. с реш. на УС по Протокол №11 от 08.04.2016г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 08.04.2016г.) Идентифицирането и измерването на рисковите фактори, свързани с отделните инструменти в портфейла на ДПФПС „ДСК-Родина“ се осъществява от Отдел „Управление на Риска“, след което се измерва общата експозиция на портфейла към тези фактори. На база на тези данни Комитетът по управление на риска взема решения за лимити, толерантност и управление на рисковете на портфейлно ниво.

Чл. 5. Рисковият профил на инвестиционния портфейл на ДПФПС „ДСК-Родина“ е посочен в Инвестиционната политика на ДПФПС „ДСК-Родина“.

Чл. 6. Базови активи на хеджиращите сделки могат да бъдат активи носещи риск в портфейла на ДПФПС „ДСК-Родина“, към датата на сключване на хеджиращата сделка, а също и валутни курсове, индекси на регулирани пазари на ценни книжа и лихвени проценти, представляващи основата за определяне на цената на хеджиращия инструмент.

Раздел II

ИДЕНТИФИЦИРАНЕ НА ИНВЕСТИЦИОННИТЕ РИСКОВЕ

Чл. 7. „Пазарен риск” – основни видове пазарен риск, свързани с отделните инструменти в портфейла на ДПФПС „ДСК-Родина” :

1. „Лихвен риск” е рискът от намаляване на стойността на инвестицията в един финансов инструмент поради изменение на нивото на лихвения процент, влияещ върху стойността на този инструмент.

2. **(изм. с реш. на УС по Протокол № 23 от 30.12.2025 г., в сила от 01.01.2026 г.)** „Валутен риск” е рискът от намаляване на стойността на инвестицията в един финансов инструмент деноминиран във валута различна от Евро поради изменение на курса на обмяна между тази валута и Евро.

3. „Ценови риск, свързан с инвестиции в акции” е рискът от намаляване на стойността на инвестицията в един финансов инструмент при неблагоприятни промени на нивата на пазарните цени.

4. „Ценови риск, свързан с инвестиции в инвестиционни имоти” е рискът от намаляване на стойността на инвестицията в инвестиционен имот при неблагоприятни промени на нивата на пазарните цени.

Чл. 8. „Кредитен риск” е общо рискът от намаляване на стойността на инвестицията в един финансов инструмент при неочаквани събития от кредитен характер, свързани с емитентите на финансови инструменти, насрещната страна по борсови и извънборсови сделки, както и държавите, в които те извършват дейност.

Чл. 9. „Ликвиден риск” е рискът от загуби при наложителни продажби на активи при неблагоприятни пазарни условия за посрещане на неочаквано възникнали краткосрочни задължения.

Чл. 10. „Риск от концентрация” е рискът от загуби поради неправилна диверсификация на експозиции към един емитент, група свързани лица, към един и същ икономически отрасъл или географска област.

Чл. 11. „Законов риск” – включва всички рискове за портфейла, свързани с промени в КСО и други нормативни актове, регулиращи инвестиционната дейност на Компанията. Подобни промени могат да доведат до загуба на пазарна стойност при привеждането на портфейлите в съответствие с регулативните изисквания.

Чл. 12. „Политически риск” – произтича от появата на сътресения в политическото положение, водещи до влошаване на нормалното функциониране на държавните органи и институции. Той се изразява в предприемането от страна на официалните власти на мерки и инициативи, които могат да доведат до влошаване на пазарните и инвестиционни условия, при които Компанията осъществява своята дейност.

Чл. 13. (1) **(изм. с реш. на УС по Протокол №24 от 20.12.2018г., одобрен с реш. на НС по Протокол №8 от 21.12.2018г.)** Основният риск, свързан с хеджиращите сделки, е „рискът от неизпълнение на насрещната страна по хеджиращата сделка”. Това е рискът, насрещната страна да не покрие договорените условия в момента на затваряне на хеджиращата сделка. Измерването на този риск е подробно разгледан в чл. 19 на настоящите правила.

(2) Пазарният риск, свързан с хеджиращи инструменти, е рискът от изменение в цената/стойността на базовия актив. Рисковете, влияещи на цената на базовите активи са определени подробно в Раздел II на настоящите правила.

Раздел III

ИЗМЕРВАНЕ НА ВИДОВЕТЕ РИСКОВЕ. ГРАНИЧНИ СТОЙНОСТИ НА ИЗМЕРВАНИТЕ И НАБЛЮДАВАНИ РИСКОВЕ.

(загл. изм. с реш. на УС по Протокол №24 от 20.12.2018г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 8 от 21.12.2018 г.

Чл. 14. (изм. с реш. на УС по Протокол №11 от 08.04.2016г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 08.04.2016г.) Измерването на лихвения риск се осъществява от Отдел „Управление на Риска“, посредством прилагане на следния количествен метод:

1. „Дюрация“ – основна мярка за чувствителността на един инструмент към изменение в изискуемата доходност до падеж. Компанията използва метода на модифицираната дюрация да измери лихвения риск свързан с всеки инструмент базиран на лихвен процент като облигации, лихвени суапи, фючърси базирани на лихвени проценти, и фючърси базирани на облигации. Изчисление на модифицирана дюрация се извършва чрез следната формула:

Модифицирана Дюрация = (Маколи Дюрация)/(1 + У/н), където:

Маколи Дюрация – средно-претеглени парични потоци на база време:

Маколи Дюрация = $\sum [(Сегашна\ Стойност\ на\ Паричен\ Поток)_i \times (Време\ до\ Настъпване\ на\ Паричен\ Поток)_i] / Цена\ на\ Облигация$

У – доходност до падеж

Н – брой лихвени плащания на година

Чл. 15. (изм. с реш. на УС по Протокол №11 от 08.04.2016г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 08.04.2016г., изм. с реш. на УС по Протокол № 23 от 30.12.2025 г., в сила от 01.01.2026 г.) Измерването на валутния риск се осъществява от Отдел „Управление на Риска“, чрез използване на историческа волатилност на курса на съответната валута към еврото и количественото определяне на експозицията на валутата като процент от нетните активи на ДПФПС „ДСК-Родина“.

Чл. 16. (изм. с реш. на УС по Протокол №11 от 08.04.2016г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 08.04.2016г.) Измерването на ценовия риск, свързан с инвестиции в акции, се извършва от Отдел „Управление на Риска“, чрез приложимия за съответния пазар количествен метод измежду изброените:

1. Историческа волатилност измерена чрез стандартно отклонение;
2. β -коефициента към индексите на съответните пазари;
3. При невъзможност за прилагане на точки 1. и 2, Компанията използва стандартното отклонение на индексите на регулираните пазари, на които се търгуват дадени акции като заместител при цялостния анализ на портфейлите.

Чл. 17. (изм. с реш. на УС по Протокол №11 от 08.04.2016г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 08.04.2016г.) Отдел „Управление на Риска“ измерва пазарния риск на хеджиращите инструменти, като използва следните методи:

1. (изм. с реш. на УС по Протокол №19 от 30.08.2021г.) Стойността на пазарния риск на фючърните договори, форуърдните валутни договори и договорите за лихвен суап се определя по метода на пазарната оценка и е равен на текущата експозиция на пенсионния фонд по съответния договор, към която се прибавя добавка, изчислена съгласно т. 3. Текущата експозиция по договора е абсолютната величина на пазарната стойност на договора, оценена съгласно чл. 10а, ал. 1, 3, 4 или 5 от Наредба № 9 на КФН и в съответствие с правилата за оценка на активите и пасивите на пенсионноосигурителното дружество и управляваните от него фондове, за деня, за който се отнася оценката на стойността на пазарния риск, когато тази пазарна стойност е положителна, и нула, когато е отрицателна.
2. Стойността на пазарния риск на опцията е равна на текущата експозиция на пенсионния фонд към базовия актив на опцията, към която се прибавя добавка, изчислена съгласно т.3. Текущата експозиция към базовия актив на опцията се определя чрез делта еквивалента, който е произведение от пазарната стойност на базовия актив за деня, за който се отнася оценката на стойността на пазарния риск и делта коефициента на опцията, публикуван за същия ден от регулирания пазар, на който тя се търгува.
3. Добавката по т.1 и т.2 се изчислява като процент от стойността на базовия актив (договореното количество умножено по договорената цена) или от условната главница в зависимост от вида на базовия актив и остатъчния срок до падежа на съответния договор или опцията, съгласно следната таблица:

Вид базов актив	Остатъчен срок до падежа на договора		
	До 1 година	Над 1 година и до 5 години	Над 5 години
Лихвен процент	0,0 %	0,5 %	1,5 %
Валутен курс	1,0 %	5,0 %	7,5 %
Акции, индекси и др.	6,0 %	8,0 %	10,0 %

4. Когато договорът за лихвен суап съдържа условия за периодичен сетълмент по всички оставащи плащания към предварително определени дати и преразглеждане на условията на договора, така че стойността на договора да бъде нула на тези дати, остатъчният срок до падежа по този договор за целите на т.3 се определя спрямо следващата определена дата за периодичен сетълмент и преразглеждане на договора. За договори, отговарящи на тези условия и с общ остатъчен падеж над една година се прилага минимален процент 0,5 на сто.

Чл. 18. (изм. с реш. на УС по Протокол №11 от 08.04.2016г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 08.04.2016г.) Отдел „Управление на Риска“ разглежда и анализира три основни вида кредитен риск:

1. „Контрагентен риск“ – рискът от неизпълнение на задълженията от насрещната страна по извънборсови сделки като валутни форуърди, лихвени суапи, и други извънборсови инструменти разрешени от нормативната база. Този риск се измерва чрез общата стойност на вземанията от всички извънборсови сделки сключени с една насрещна страна като процент от нетните активи.

2. **(изм. с реш. на УС по Протокол №11 от 08.04.2016г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 08.04.2016г., изм. с реш. на УС по Протокол №24 от 20.12.2018г., одобрен с реш. на НС по Протокол №8 от 21.12.2018г.)** „Инвестиционен кредитен риск” - рискът от намаляване на стойността на инвестицията в един дългов финансов инструмент поради кредитно събитие при емитента на този инструмент. Кредитно събитие включва обявяване в несъстоятелност, неплатежоспособност, промяна в контрола, съществена промяна в капиталовата структура, намаляване на кредитния рейтинг и др. При оценката на риска Компанията не се доверява единствено и механично на кредитни рейтинги и лицата, които ги присъждат, а взема предвид и изменението в цената на суапа за защита от кредитен риск (CDS) на съответните емитенти. Ръководителят Отдел „Управление на риска” извършва качествен и количествен кредитен анализ на базата на:

- а/ Финансови отчети;
- б/ Капиталова структура;
- в/ Обезпечение;
- г/ Управление и репутация на емитента.

3. „Рискова премия” - разликата между доходността до падеж на корпоративна, общинска или ипотечна облигация и държавна облигация със сходни параметри. Компанията анализира нивото на рисковата премия и нейното съответствие с кредитното качество на емитента.

Чл. 19. (1) (изм. с реш. на УС по Протокол №11 от 08.04.2016г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 08.04.2016г.) Измерването на риска от неизпълнение на насрещната страна по хеджиращи сделки се извършва Отдел „Управление на Риска”. В случай че Компанията сключва форуърден валутен договор или договор за лихвен суап от името и за сметка на фонда, Риск мениджърът е длъжен да определи стойността на риска от неизпълнение на задълженията на насрещната страна по сделката.

(2) Стойността на риска по ал. 1 е равна на стойността на нереализираната печалба от сключения форуърден валутен договор или договор за лихвен суап.

(3) При определяне стойността на нереализираната печалба по ал. 2 не се вземат предвид таксите и комисионните, които се плащат при сключване на такива сделки. Стойността на нереализираната печалба е равна на пазарната стойност на договора, когато тя е положителна.

(4) (изм. с реш. на УС по Протокол №19 от 30.08.2021г.) Пазарната стойност на договора се определя при спазване на изискванията по Наредба № 9 от 19.11.2003 г. за начина и реда за оценка на активите и пасивите на пенсионноосигурителното дружество и на управляваните от него фондове, на стойността на нетните активи на фондовете, за изчисляване и обявяване на стойността на един дял, за изчисляване и съпоставяне на доходността от инвестиционните имоти и за изискванията към воденето на индивидуалните партии и на аналитичните сметки във фонд за разсрочени плащания, както и в съответствие с Правилата за оценка на активите и пасивите на пенсионноосигурителното дружество и на управляваните от него фондове.

(5) В случай, че ДПФПС „ДСК-Родина” притежава хеджиращи инструменти по няколко сделки с една насрещна страна, стойността на риска от неизпълнение на задълженията на насрещната страна по тези сделки е равна на разликата между нереализираните печалби и загуби от всички тези сделки, ако:

- 1. сделките са сключени въз основа на нетиращо споразумение с насрещната страна;
- 2. нетиращото споразумение по т. 1 предвижда, че в случай на неизпълнение, несъстоятелност или ликвидация на насрещната страна по сделката се изчислява само едно

задължение (в случай на нетна отрицателна пазарна стойност) или само едно вземане (в случай на нетна положителна пазарна стойност) към фонда, като вземанията и задълженията, които са обект на нетиращото споразумение, се считат за погасени;

3. неплатежоспособността на насрещната страна е основание за прекратяване на договора.

(6) В случаите по ал. 5 Компанията определя на нетна база стойността на риска от неизпълнение на задълженията на всяка насрещна страна по договорите, включени в нетиращото споразумение, като положителна разлика от нереализираните печалби и загуби по тези договори.

(7) Стойността на риска от неизпълнение на задълженията на насрещната страна във връзка със сключени с нея един или повече форуърдни валутни договори и/или договори за лихвен суап не може да надхвърля 5 на сто от нетните активи на фонда.

(8) Сумата от стойностите на риска от неизпълнение на задълженията на насрещните страни по всички сключени форуърдни валутни договори и договори за лихвен суап и сумата от стойностите на пазарния риск на всички хеджиращи инструменти не може да надвишава стойността на нетните активи на фонда за съответния ден.

Чл. 20. Измерването на риска от концентрация се осъществява, чрез количествено определяне на експозицията към всеки емитент (група свързани лица) като процент от нетните активи.

Чл. 21. (изм. с реш. на УС по Протокол №24 от 20.12.2018г., одобрен с реш. на НС по Протокол №8 от 21.12.2018г.) Отдел „Управление на Риска“ наблюдава законовия риск, чрез отчитане на промени в нормативната база и разглеждане на алокацията на инвестициите спрямо тези ограничения.

Чл. 22. (изм. с реш. на УС по Протокол №11 от 08.04.2016г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 08.04.2016г.) Отдел „Управление на Риска“ извършва наблюдение на политическия риск, чрез присъдения кредитен рейтинг на държавата-емитент, съответно на държавата по седалище на емитента/контрагента, както и наблюдение на политическата обстановка държавата-емитент, съответно на държавата по седалище на емитента/контрагента,.

Чл. 23. (изм. с реш. на УС по Протокол №11 от 08.04.2016г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 08.04.2016г.) Отдел „Управление на Риска“ измерва пазарния риск на целия портфейл на ДПФПС „ДСК-Родина“ чрез стандартно отклонение, изчислено на база на дяловете, публикувани на електронната страницата на Компанията, и на електронната страница на Комисията за финансов надзор. Формулата, която се ползва е:

$$\sigma = \sqrt{\frac{\sum (X - \bar{X})^2}{N - 1}}$$

σ – Стандартноотклонение

X - Доходност на един дял

$\bar{X}$ – Средноднев на доходност на един дял за периода

N - Брой дни за наблюдавания период

Чл. 24. (1) (изм. с реш. на УС по Протокол №11 от 08.04.2016г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 08.04.2016г., изм. с реш. на УС по Протокол №21 от 28.09.2016г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 12 от 14.10.2016 г., изм. с реш. на УС по Протокол № ____ от ____ 2024 г.) Отдел „Управление на Риска“ ежедневно измерва риска на портфейла на ДПФПС „ДСК-Родина“ паралелно чрез параметричен VaR метод, VaR метод на историческата симулация и Монте Карло VaR метод при 1-дневен времеви период и 99% доверителен интервал.

(2) (изм. с реш. на УС по Протокол №21 от 28.09.2016г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 12 от 14.10.2016 г., изм. с реш. на УС по Протокол №24 от 20.12.2018г., одобрен с реш. на НС по Протокол №8 от 21.12.2018г.) Комитетът по управление на риска ежегодно определя гранични стойности за риска на портфейла по ал.1.

(3) (нова с реш. на УС по Протокол №21 от 28.09.2016г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 12 от 14.10.2016 г. , в сила от 01.01.2017г., изм. с реш. на УС по Протокол №24 от 20.12.2018г., одобрен с реш. на НС по Протокол №8 от 21.12.2018г.) Отдел „Управление на Риска“ ежедневно измерва риска по отделните класове активи от портфейла на ДПФПС „ДСК-Родина“ чрез параметричен VaR метод. Комитетът по управление на риска ежегодно определя гранични стойности за риска на отделните класове активи на портфейла на фонда .

(4) (предишна ал.3, изм. с реш. на УС по Протокол №21 от 28.09.2016г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 12 от 14.10.2016 г.) На база стойностите по ал.2, Комитетът по управление на риска, ежегодно определя седмичен, месечен, тримесечен и шестмесечен STOP-LOSS (приемлива максимална загуба за портфейла на база пазарна стойност) лимит.

Чл. 25. (1) (нова с реш. на УС по Протокол № 23 от 30.12.2025 г.) Компанията прилага следните методи за оценка на ефективността на хеджирането:

1. метод на сравнение на основните характеристики и елементи на хеджирания актив и хеджиращия инструмент. Този метод се използва само при хеджиране, при което основните характеристики на хеджирания и хеджиращия инструмент са идентични в много голяма степен.

2. метод на компенсиращите се промени ("dollar offset"), при който се сравняват измененията в стойността или паричните потоци на хеджиращия инструмент с измененията в стойността или паричните потоци на хеджирания актив, дължащи се на хеджирания риск.

3. метод, базиран на регресионен анализ. С този метод се оценява дали и доколко промените в стойностите на хеджирания актив и хеджиращия инструмент имат висока степен на корелация. Независимата променлива отразява промените в стойността на хеджирания актив, дължащи се на хеджирания риск, а зависимата променлива отразява промените в стойността на хеджиращия инструмент, като се използват реалните количества от хеджирания актив и хеджиращия инструмент. Методът, базиран на регресионен анализ изисква оценката на следните статистически показатели:

3.1. наклон на кривата на регресия, който трябва да бъде отрицателен и със стойност между [-0.8;-1.25];

3.2. коефициент на детерминация (R^2), който определя степента на корелация или каква част от промените в стойността на хеджиращия инструмент могат да се обяснят с промените в стойността на хеджирания актив, дължащи се на хеджирания риск. Коефициентът трябва да бъде по-голям от 0.96, тъй като тази стойност е еквивалентна на компенсиращи промени в стойността на хеджирания актив и хеджиращия инструмент по метода "dollar offset" в рамките на [80% ; 125%];

3.3. статистическа валидност на зависимостта между хеджиращия инструмент и хеджирания актив по отношение на хеджирания риск, измерена чрез F статистиката.

Зависимостта трябва да бъде статистически значима при интервал на доверителност от 95 на сто и по-голям.

(2) (предишна т. 4, изм. с реш. на УС по Протокол № 23 от 30.12.2025 г.) За оценка на влиянието на хеджиращите сделки върху рисковия профил на портфейла на фонда се използва метода на редуциране на вариацията, при който се сравняват промените на справедливата стойност или паричните потоци на хеджираната позиция с промените в справедливата стойност или паричните потоци на самия хеджиран актив. За изчисляване на показателя за ефективност при този метод се използва следната формула:

1 – A/B, където:

A е сумата на повдигнатите на квадрат периодични промени в комбинираната позиция;

B е сумата от повдигнатите на квадрат периодични промени на хеджирания актив.

Чл. 26. Източниците на информация, които Компанията използва при оценка на ефективността на хеджирането са електронни системи за ценова информация, инвестиционни посредници и банка попечител.

Раздел IV

АНАЛИЗ И УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ИНВЕСТИЦИИТЕ

Чл. 27. (1) (изм. с реш. на УС по Протокол №11 от 08.04.2016г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 08.04.2016г., изм. с реш. на УС по Протокол №24 от 20.12.2018г., одобрен с реш. на НС по Протокол №8 от 21.12.2018г.) За дейностите по идентифициране, измерване, анализ и управление на рисковете, свързани с портфейла на ДПФПС „ДСК-Родина“, Ръководителят на Отдел „Управление на Риска“ ежесечно докладва на Комитета по управление на риска и на Инвестиционния комитет, като представя анализ и оценка на същите.

(2) (нова с реш. на УС по Протокол №21 от 28.09.2016г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 12 от 14.10.2016 г.) Лимитът по чл.24, ал.2 се счита за нарушен при констатирано превишение според поне два от трите приложими метода по чл.24, ал.1.

(3) (изм. с реш. на УС по Протокол №11 от 08.04.2016г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 08.04.2016 г., предишна ал.2 изм. с реш. на УС по Протокол №21 от 28.09.2016г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 12 от 14.10.2016 г., изм. с реш. на УС по Протокол № 10 от 29.03.2024 г.) При констатирано превишение на лимит по чл. 24, ал. 2, ал. 3 и/или на седмичен STOP-LOSS лимит по чл. 24, ал. 4, Ръководителят на Отдел „Управление на Риска“ уведомява Директор Дирекция „Инвестиции“ не по-късно от 12 ч. на деня следващ деня на превишението. Директор Дирекция „Инвестиции“ изготвя доклад за причините за възникналото превишение до края следващия работен ден. В случай, че превишението по изречение първо продължи през три последователни работни дни в срок до 12 ч. на деня следващ деня на превишението, Ръководителят на Отдел „Управление на Риска“ уведомява Комитета по управление на риска за констатираното превишение и му предоставя докладите на Директор Дирекция „Инвестиции“ по предходното изречение, въз основа на които Комитетът по управление на риска следва да взема решение за предприемане на мерки за преустановяване на съответното превишение, които предлага за одобрение до ресорния изпълнителен директор.

(4) (изм. с реш. на УС по Протокол №11 от 08.04.2016г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 08.04.2016г., предишна ал.3 изм. с реш. на УС по Протокол №21 от 28.09.2016г.,

одобрен с реш. на НС по Протокол № 12 от 14.10.2016 г., доп. с реш. на УС по Протокол №13 от 15.05.2019г., изм. с реш. на УС по Протокол № 10 от 29.03.2024 г.) При констатирано превишение през три последователни работни дни на някой от останалите STOP-LOSS лимити по чл. 24, ал. 4, в срок до 12 ч. на деня следващ деня на превишението, Ръководителят на Отдел „Управление на Риска“ уведомява ресорния изпълнителен директор, Управителния съвет на ПОК „ДСК-Родина“ АД, както и Директор Дирекция „Инвестиции“. В срок до края на следващия работен ден Директор Дирекция „Инвестиции“ изготвя доклад за причините за възникналото превишение. В срок до края на следващия работен ден Ръководителят на Отдел „Управление на Риска“ уведомява Комитета по управление на риска за констатираното превишение и му предоставя доклада на Директор Дирекция „Инвестиции“ по предходното изречение, въз основа на който Комитетът по управление на риска следва да взема решение за предприемане на мерки за преустановяване на съответното превишение, които предлага за одобрение до ресорния изпълнителен директор. В същия ден Ресорният изпълнителен директор уведомява Управителния съвет на ПОК „ДСК-Родина“ АД за причините за възникналото превишение, както и предприетите мерки по преустановяването му.

(5) (придешна ал.4 - с реш. на УС по Протокол №21 от 28.09.2016г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 12 от 14.10.2016 г.) Комитетът по управление на риска взема решение за предприемане на мерки за намаляване на отделни видове риск и предлага на изпълнителния директор или главния изпълнителен директор тяхното одобрение.

(6) (изм. с реш. на УС по Протокол №11 от 08.04.2016г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 08.04.2016г., придешна ал.5, изм. с реш. на УС по Протокол №21 от 28.09.2016г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 12 от 14.10.2016 г.) Ръководителят на Отдел „Управление на Риска“ съблюдава спазването на ограниченията за инвестиране, предвидени в КСО, Правилника за организацията и дейността на ДПФПС „ДСК-Родина“, правилата, описани в Инвестиционната политика на ДПФПС „ДСК-Родина“ и лимитите по чл.24, ал.2 и ал.3 по отношение на всяко инвестиционно предложение, за което представя пред Инвестиционния комитет положително или отрицателно писмено становище.

Чл. 28. (изм. с реш. на УС по Протокол №11 от 08.04.2016г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 08.04.2016г.) Отдел „Управление на Риска“ следи насрещната страна по хеджиращите сделки да отговаря на изискванията на чл. 4 от Наредба № 34 от 04.10.2006 г. на КФН и със сключване на хеджиращи сделки да не се нарушават инвестиционните ограничения, предвидени в КСО.

Чл. 29. (изм. с реш. на УС по Протокол №11 от 08.04.2016г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 08.04.2016г.) Комитетът по управление на риска разглежда на месечна база количествените показатели на пазарен риск в портфейла на ДПФПС „ДСК-Родина“, на база анализи, изготвени от Отдел „Управление на Риска“. Комитетът преценява дали степента на пазарен риск съответства на рисковия профил на фондовете и на пазарните условия.

Чл. 30. (1) По своя преценка риск мениджърът изготвя писмено мотивирано предложение за възможна хеджираща(и) сделка(и).

(2) (изм. с реш. на УС по Протокол №19 от 30.08.2021г.) Мотивираното предложение от риск мениджъра трябва да отговаря на изискванията на чл. 3 от Наредба № 34 от 4.10.2006 г. на КФН за условията за сключване на сделки за намаляване на инвестиционния риск, свързан с активите на фонд за допълнително пенсионно осигуряване и фондовете за извършване на

плащания и за изискванията и ограниченията към тези сделки /Наредба № 34/2006 г. на КФН/.

(3) Комитетът разглежда предложението по ал. 2 и предлага на изпълнителния директор или на главния изпълнителен директор за одобрение сключването на сделката (сделките) при наличие на условията по чл. 2, ал. 4 от Наредба № 34 от 04.10.2006 г. на КФН. Сключването на хеджиращата сделка /сделки/ се одобрява от изпълнителния директор или от главния изпълнителен директор на Компанията въз основа на предложението на Комитета по управление на риска.

(4) Риск мениджърът определя всеки работен ден стойността на пазарния риск на хеджиращите инструменти и на риска от неизпълнение на задълженията на насрещната страна по сключени форуърдни валутни договори и договори за лихвен суап и изготвя ежедневно справка за стойността на риска, съдържаща данни съгласно образца по чл. 9, ал. 4 от Наредба № 34 от 04.10.2006 г. на КФН.

(5) (изм. с реш. на УС по Протокол №11 от 08.04.2016г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 08.04.2016г.) Ръководителят на Отдел „Управление на Риска“ упражнява контрол върху риска на активите на фонда и риска на хеджиращите инструменти.

(6) Риск мениджърът анализира на месечна база влиянието на хеджиращите сделки върху рисковия профил на всеки от портфейлите по чл. 1 и докладва на Комитета по управление на риска.

(7) (изм. с реш. на УС по Протокол №11 от 08.04.2016г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 08.04.2016г.) Ръководителят на отдел „Управление на Риска“ установява кога хеджиращият инструмент престава да изпълнява предназначението си за намаляване на инвестиционния риск съобразно чл. 8, ал. 1 от Наредба № 34 от 04.10.2006 г. В случай че са налице условия за закриване на хеджиращата позиция /изцяло или частично/, прави мотивирано предложение до Комитета по управление на риска. Решение за закриване на хеджиращата позиция се взема от Изпълнителния директор или от Главния изпълнителен директор на Компанията по реда на ал. 3.

(8) Хеджиращата позиция се закрива изцяло или частично в срок от 14 дни, считано от датата на възникване на обстоятелствата по чл.8, ал.1 от Наредба №34 от 04.10.2006г., налагащи закриване на същата .

Чл. 31. Управлението на ликвидния риск се осъществява чрез поддържането на ликвидни активи в размер определен съгласно Инвестиционната политика на ДПФПС „ДСК-Родина“.

Чл. 32. (изм. с реш. на УС по Протокол №11 от 08.04.2016г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 08.04.2016г.) Управлението на риска от концентрация се осъществява от Отдел „Управление на Риска“ като ежедневно следи изпълнението на поставените вътрешни и законови инвестиционни ограничения.

Чл. 33. (1) (отм. с реш. на УС по Протокол № 23 от 30.12.2025 г.)

(2) (изм. с реш. на УС по Протокол №24 от 20.12.2018г., одобрен с реш. на НС по Протокол №8 от 21.12.2018г.) При нарушение на законови изисквания и ограничения, както и на тези предвидени в Инвестиционната политика на ДПФПС „ДСК-Родина“, Компанията е длъжна да приведе портфейла на ДПФПС „ДСК-Родина“ в съответствие с тези изисквания и ограничения в рамките на нормативно определения срок.

Чл. 34. (1) Компанията изготвя и представя в Комисията за финансов надзор в срок до 20 дни след края на всяко календарно тримесечие анализ на влиянието на сключените хеджиращи

сделки върху рисковия профил на портфейла на ДПФПС „ДСК-Родина“ и оценка на тяхната ефективност.

(2) Анализът по ал. 1 трябва да съдържа най-малко следното:

1. хеджиран актив - вид, количество и стойност;
2. хеджиран риск - вид, стойност и начин на измерване;
3. хеджиращ инструмент - вид, базов актив, количество и стойност;
4. хеджиращо взаимоотношение, цели и стратегия на управлението на риска, в т. ч. цел на хеджирането;
5. съотношение на хеджирането - съотношение между рисковата експозиция по хеджиращия инструмент и стойността на рисковата експозиция по хеджирания актив;
6. дата на сключване на всяка хеджираща сделка и срока на хеджирането;
7. **(отм. с реш. на УС по Протокол №24 от 20.12.2018г., одобрен с реш. на НС по Протокол №8 от 21.12.2018г.)**
8. методи за оценка на ефективността на хеджирането, определени според целите и стратегията на хеджирането и управлението на риска;

Раздел V

СИСТЕМА ЗА ДОКУМЕНТИРАНЕ НА СЛЕДВАНИТЕ ПРОЦЕДУРИ ЗА НАБЛЮДЕНИЕ, ИЗМЕРВАНЕ И УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКОВЕТЕ

Чл. 35. (1) Всички анализи, свързани с наблюдението и измерването на риска, предложенията за сключване на хеджиращи сделки и други документи, описани в настоящите правила, се изготвят от отговорните за това служители или органи в писмен вид.

(2) (изм. с реш. на УС по Протокол №11 от 08.04.2016г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 08.04.2016г.) Документите по ал. 1 се съхраняват на хартиен носител за срок от 5 години от Ръководителя на Отдел „Управление на Риска“.

Чл. 36. (изм. с реш. на УС по Протокол №11 от 08.04.2016г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 08.04.2016 г.) Ръководителят на Отдел „Управление на Риска“ води и поддържа регистър на всички хеджиращи сделки.

Раздел VI

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§1. (1) (изм. с реш. на УС по Протокол №19 от 30.08.2021г.) Правилата за процедурите за наблюдение, измерване и управление на риска, свързан с инвестициите на ДПФПС „ДСК-Родина“ се приемат на основание чл. 179в, от КСО. За неуредените в Правилата въпроси ще се прилага Наредба № 34 от 4.10.2006 г. на КФН за условията за сключване на сделки за намаляване на инвестиционния риск, свързан с активите на фонд за допълнително пенсионно осигуряване и фондовете за извършване на плащания и за изискванията и ограниченията към тези сделки.

(2) (изм. с реш. на УС по Протокол №11 от 08.04.2016г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 08.04.2016г., доп. с реш. на УС по Протокол №19 от 30.08.2021г., доп. с реш. на УС по Протокол № 10 от 29.03.2024 г., доп. с реш. на УС по Протокол № 23 от 30.12.2025 г.)

Настоящите Правила за процедурите за наблюдение, измерване и управление на риска, свързан с инвестициите на ДПФПС „ДСК-Родина“ са утвърдени от Управителния съвет на Компанията с решение по Протокол № 8 /10.06.2015 г. и одобрени от Надзорния съвет с решение по Протокол № 06/10.06.2015г., изменени с решение по Протокол №11/08.04.2016г. на Управителния съвет и одобрени от Надзорния съвет с решение по Протокол № 6/08.04.2016г.; изм. с решение на Управителния съвет по Протокол № 21/28.09.2016г. ,одобрено от Надзорния съвет с решение по Протокол № 12/14.10.2016г., изм. с реш. на УС по Протокол №24 от 20.12.2018г., одобрен с реш. на НС по Протокол №8 от 21.12.2018г., изм. с реш. на УС по Протокол №13 от 15.05.2019г., изм. с реш. на УС по Протокол №19 от 30.08.2021г., изм. с реш. на УС по Протокол № 10 от 29.03.2024 г., изм. с реш. на УС по Протокол № 23 от 30.12.2025 г.

(3) (нова, с реш. на УС по Протокол №13 от 15.05.2019г.) Съгласно решение на УС по Протокол №12 от 09.05.2019г., одобрено с реш. на НС по Протокол № 5 от 14.05.2019 г. , изменения и допълнения на настоящите Правила за процедурите за наблюдение, измерване и управление на риска, свързан с инвестициите на ДПФПС „ДСК-Родина“ се приемат с решение на Управителния съвет на ПОК „ДСК – Родина“ АД и влизат в сила от датата на приемането им, освен когато в решенията не е предвидено друго.

Отговорно структурно звено- Отдел „Управление на риска“